

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótalajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 28-án rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgya a belügyminiszternek az önkéntes adók beszedésének és az önként jelentkező ujoncok belépési igazolványainak kiállítása ügyében hozott törvényhatósági bizottsági határozatnak megsemmisítése volt.

A belügyminiszter a város törvényhatósági bizottságának ezen ügyben hozott határozatát ezuttal másodsor semmisítette meg.

A közgyűlés lefolyásáról a következőket jelentjük:

Hauke Imre polgármester a közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a felszólalni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár aljegyzőt bizta meg.

Gyurisits György városi főjegyző előterjesztette az állandó választmányának jelentését, mely szerint a szőnyegen levő politikai kérdésben a fennforgó viszonyokra való tekintetből határozati

javaslatot nem terjeszt a törvényhatósági bizottság elé.

Dr. Balogh Ernő törvényhatósági bizottsági tag ezen ügyben az alábbi indítványt terjesztette a törvényhatósági bizottság elé és kérte, hogy azt egyhangulag tegye magáévá. A törvényhatósági bizottság dr. Balogh Ernő által előterjesztett indítványt, amelyet megokolt, magáévá tevén, a következő határozatot hozta:

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ezen miniszteri leirattal szemben is kimondja, hogy teljes egészében is ragaszkodik már elfoglalt álláspontjához, mert törvényeinknél fogva — melyek egyuttal parlamentáris alkotmányunk biztosítékai is — nem érzi magát kötelezettségnek, költségvetési törvény hiányában az önként befizetett adókat a jelenlegi törvényellenes és alkotmányellenes kormánynak rendelkezésére bocsátani s az önként jelentkezők katonai sorozásánál közreműködni és segédkezni; minthogy azonban tisztviselőit nem akarja az abszolutisztikus erőszak martalékául odadobni, felmenti őket a 204/1905. közgy. határozat

tilalma alul és kijelenti, hogy a jogilag már ugyanis bekövetkezett erőszak folytán az önként befizetett adókat a tisztviselők az állampénztárba beszedeltathatják, az önként jelentkezők sorozásánál közreműködhetnek s ezen, a kényszerhelyzetből kifolyó ténykedésekért felelősségre vonni őket nem fogja.

Egyben Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága kijelenti, hogy a jelenlegi viszonyokat tekintve, a hazafias érzéssel nem tartja megengedhetőnek a jelenlegi viszonyok fennálltaig a meg nem szavazott adók fizetését és a meg nem ajánlott ujoncjutalékba való önkéntes beállást. Határozatának ezen részét a közönségnek falragaszok útján tudomására hozni rendeli.

Az alkoholizmus ellen.

Irta: dr. Thim József.

I. A szeszről és szesz italokról.

Az alkoholt magyarul szesznek vagy spiritusznak nevezik; minden részegítő italban van alkohol; ilyen italok: a bor, a sör, a pálinka, a cognac, a liqueur, az abszint, a szilvórium, a gyümölcsborok és pálinkák, a tehéntejből nyert kefir, a lótejéből készült kumiszból.

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Nem lettél angyal.

Oh, nem lettél te angyal, hjába mondják,
Nem hozhatsz békét, enyhet, balzsamot,
Hisz nem is szállunk sohasem a földre
S vigaszt se hoznak már az angyalok.

A béke ott van lenn a föld ölében,
Vigasztalás bimbója ott fakad...
S nem búhat ki a napsugárra, fényre,
Mert fogva tartják, kik lenn — alszanak.

Oh, mert ha te angyal lennél,
Mikor anyánk szíve vérzik,
Mindig haza szállnál,
Elboruló homlokáig,
Könnyben úszó két szeméig
Tudom meg se állnál.

Dr. Radványó Ruttkay Emma.

Emberkerülő.

Kedves barátnóm! Hiába küldözött ön sóhajokat a levegő-égbe; hiába érdeklődött annyiszor, vajjon elfogadom-e, én szorosán megmaradtam elhatározásom mellett, hogy

egy évig nem megyek emberek közé. Higye meg, boldog az, ki távol a köztérről, önmagában megtalálja a világot. Így én. De mégse voltam egyedül. Mielőtt elzártam magam a világtól, beszereztem egy bál papirost. Tudja, mennyi az? Egy bál papiros, az tizezer iv. Beszereztem magamnak 40 üveg Leonhardi féle anthracen tentát és 10 iskátulya új tollat. A szobám ugyanis tele van könyvekkel, ezek voltak az én társaim, meg társnőim. És most, hogy annyi tengeridő mulott már el, mondhatom, hogy jobb társaknak bizonyultak, mint azok, kikkel odakünn érintkeztem: az urak és asszonyok.

Őn tudja, szívemnek egykori titkárosa, hogy főleg az asszonyok. Az asszonyok miatt és a többek közt ön miatt, bájos Lisette, választottam én ezt az életet. Gyönyörűséges élet, mondhatom! Nem törödni senkivel és az a tudat, hogy nem terődik velünk se senki.

De mégis! Az emberek olyan kíváncsi természetűek. Eppen azért szereztem sokaknak ezt az élvezetet, hogy furja a becses oldalukat a kíváncsiság az után, mit csinálok én. Csak önnek mondtam el a titkomat és köszönet érte, hogy senkinek nem árulta el.

De mások, a többiek, lenge ruhájú, édes, baba-arcú lányok, kiknek annyi hévvel kurtáltam egykor, ezek semmit sem tudtak. És mert nem tudták, hát nem egyszer megesett, hogy mikor inasom, a hű Eugén hazajött bevásárlásaiból, nem győzte mesélni:

— Ma megfogott a kis Pola, hogy hol az urfi.

— Te mit mondtál neki?

— Hát azt mondtam, hogy otthon van az urfi.

— Hát ő?

— Hát a nassága akkor kérdezte, hogy miért nem gyün ki az urfi, mire én aszontam: Hát nem akar kigyünni.

Látja, édes Lisette, így kinezta a maga Jules-je az embereket. De azért itthon se volt ám nyugtom, minduntalan valami látogató háborgott, de Eugén már tudta, mit kell felelnie: Nem lehet.

— Hát beteg az urad? — kérdezték tőle.

— Beteg, aki mondja! — felelt a fiu mérgesen.

Igy szabadultam én meg szívem leg-

Az alkoholt és az alkoholos italokat cukortartalmu vagy cukorféle anyagokká átalakított keményítő-tartalmu terményekből erjesztés után nyerik; hasadó gombák — bakteriumok — erjedés után főlontják a cukrot alkohollá és szénsavvá. Ilyen alkoholt adó termékek a szőlő, a gyümölcsfélék (alma, körte, barack, eper, áfonya, szilva stb.) a gabonafélék, a tehén- és lótej, a méz, a pálma, a burgonya, a kukorica, rozs, répa, cukornád, zab stb. Ujabb időben kőszénből és emberi ürülekéből is készítenek szeszes italokat, sőt sok magyar vidéken a pálinkás üst erjedő anyagába a pöcegödör tartalmából egy keveset hozzátesznek, hogy előállíthassák a „valódi falusi törkölyt.“

A szeszes italokat tulajdonképpen két osztályba sorozhatjuk; a gyengébb, egyszerű erjedés után nyert italok és lepárolt, desztillált szeszéből készült ugynevezett égetett, rendkívül erős szeszes italok sorába.

Az egyszerű erjedés után nyert ital, pl. a bor, legfeljebb 13% ürtartalmu szeszt tartalmazhat, mivel erősebb alkohol-tartalom már bénítja, illetve megöli a hasadó gombákat és az erjedés megszűnven, általuk a cukor tovább nem bomlik fel alkoholra és szénsavra; ez okból az erősebb szesztartalmu italok lepárlás után készülnek, mint pl. a pálinka. Ily módon készülnek az összes égetett italok, a spiritusz stb.

Minden szeszes ital alkoholt tartalmaz, de különböző mennyiségben; egy liter gyümölcsbor körülbelül 30—40 gramm alkoholt tartalmaz, egy liter sör 40 grammot, egy liter bor 110 grammot, egy liter pálinka 350 grammot, egy liter cognac 550, a rum 700 grammot.

Minél gyengébb az ital, annál veszélytelenebb: rendszerint egy liter pálinka, alkohol-tartalmát tekintve, megfelel tíz liter sörnek; legveszedelmesebb italok a bódító szerekkel, illó olajokkal gyártott likőrök, a mesterséges izzel praeparált cognacok, a mérgező absinthe.

Az alkoholos italokat tápláló és erősítő hatást is tulajdonítanak; azt hiszik, hogy az izmokat erősíti, a sör meg rendkívül tápláló. Ez azonban téves felfogás; az alkohol a

legrosszabb és legalkalmatlanabb tápszer, drágasága mellett ártalmas és erőtlent.

II. Az alkoholizmus lényege, kérdése és története.

Az iszákosság és a szeszes italok élvezetével való visszaélés az ember szervezetét beteggé teszi s utódait degenerálja; a mennyiben a krónikus alkoholizmus és következményei egész néprétegekre kihat — társadalmi csapássá válik — és ebben rejlik az alkoholizmus kérdésének szociális fontossága.

Az alkohol romboló hatását már a régi népek is ismerték és Mohamed a bor fogyasztási tilalmat vallásának tiltó pontjai közé vette föl; — de valódi emberi nyavalyává a szeszévezet csak a XVI. század óta lett, amikor az olcsó roszból való előállítását fölfedezték és az egy századdal előbb előállított sörkésztetés ismerete elterjedt.

A szeszfogyasztás azóta a népek kulturális fejlődésével lépést tartott és a XIX. században érte el legnagyobb arányait. Bátoran mondhatjuk, hogy a gyári uton készült és óriási mérvben terjesztett szeszes italok egész néptömegeket, rétegeket, nemzeteket alkoholizáltak, millió egyént tettek tönkre, nemzedékeket degeneráltak, társadalmakat demoralizáltak, gazdasági nyomort okoztak.

Hány gyönyörű fejlődésnek indult ember életét bénította meg az alkohol; ölte meg szervezetét, erkölcsét, tette koldussá, — családját pedig a legnagyobb nyomorba döntötte. Az egyiket vízkórba ejtette férfi kora delelőjén — vagy az örültek házába juttatta — a másíknak a teljes testi, szellemi és anyagi tönk után a revolver golyót szánta szabadulásul!

Ezek a szomorú tragikus példák felrázták az emberiséget; ezek indították meg az ellene való küzdelmet, ezek készítették arra Mohamedet, hogy az alkohol élvezetét vallása tiltó rendeletei közé főlvegye és hogy a modern társadalom a legkiméletlenebb harcot a szesz krónikus élvezete ellen megindítsa.

Egyletek, szövetségek, nemzetközi alkoholelles kongresszusok vállvetve dolgoznak azon, hogy az emberiséget az alkohol élvezet veszélyére figyelmeztessék.

Az 1903. évi Budapesten tartott X. nemzetközi alkoholelles kongresszus hazánkban is megindította a küzdelmet; megalakult a „Magyarországi Good-Templar“ rend, a „Magyarországi alkoholelles munkásegylet“, megindított az absztinens egyesületek hivatalos közlönye: „Az Alkoholizmus.“

Azóta több egyesület keletkezett: így 1902-ben a szászok között Medgyesen, Brassón, Segesvárott és Besztercén; az Országos Alkoholelles Egyesület Budapesten; a Good Templar rend páholyai Budapesten, Ujpesten, Kecskeméten, Pozsonyban, Sopronban, Nagybescskereken és legujabban Temesvárott; — egyéb egyesületek Nagyváradon, Budapesten az „Abstinens Orvosok Egyesülete“ stb.

Sőt egyes községekben is megkezdődött az ellenmozgalom; Töltszék sárosmegyei község egész lakossága a templomban megesküdött, hogy szeszestalt többé nem iszik.

III. Az alkoholos italok hatása az emberi szervezetre.

Az emberi hiedelem a szőlő ültetését és a borkészítést Noénak tulajdonítja; noha kétségtelen, hogy az emberek már előtte is ismerték. Állítólag először a bárány, aztán a majom meg a tigris és végül a disznó vérvével áztatta. Ki ne ismerné föl a négy állat fajjelegében a lerészegedett ember egyes stádiumait?!

Az alkohol eleinte a gyomorban kellemes melegséget gerjeszt; az arc a bénult idegszálak és a véredek tágulása folytán kipirul, az ütőerek gyorsabban vernek; a hangulat derültté lesz és az ember szörnyen barátságossá, kedvessé válik; ha többet iszik, bolondot tesz és beszél, gesztikulál, szörnyen jól érzi magát, kitünően mulat, nagyra van önmagával, mert itélő és megfontolási képességét az agy bénulása által elvesztette.

Sulyosabb alkohol mérgezéséknél kötekedik, izgatott, mindent kibeszél, később dühöng, — triviális dolgot mond — tesz, úgy hogy Forel ezt az állapotot joggal heveny alkoholos elmezavarnak nevezte el.

Végül eszmélete kezd elhomályosulni, izmai elernyednek, elálmosodik és mikor később kijózanodik, levertnek érzi magát, feje fáj, gyomor és bélhurut kínozzák, szellemileg és testileg kimerült; avagy a legsúlyosabb

mélyéből hön szeretett felebarátaitól és barátnőimtől.

Mondtam már, hogy leginkább nő látását nem kívántam. A maga látását se. És ezt hiúságból is tettem. Képzeld, ezalatt a nagy idő alatt nem volt borotva az arcomon. Minek is? Eleget kapartak arcomon, mikor kellett, amikor „fiatalember“ voltam; nem viseltem egész idő alatt gallért a nyakamon, eleget volt présben, mikor „fiatalember“ voltam. Ezalatt a tengeridő alatt nem hazudtam egyszer se, eleget kellett ugysis bókolás közben, mikor még „fiatalember“ voltam. Ezalatt az idő alatt nem kellett köszönésre megemliteni a kalapomat, eléggé boszankodtam emiatt, mikor még „fiatalember“ voltam.

Mert most én már 23 éves korommal vén emberkerülő lettem.

Az asszonyok tettek azzá, az asszonyok, kiknek életemben annyi szépet mondtam. Magának is. Feledje el mind. Nem igaz. Álom volt csupán és én e téli hónapok alatt felébredtem. Már látok.

Örök hála érte azoknak a könyveknek, melyek hívséges társaim voltak. Ezek legalább nem hazudtak szemembe.

Erről egy remek mondás jut eszembe. Wilde Oszkár mondta egy szindarabjában, melyet a mult hetekben mutatott be a Nemzeti Színház (magányomban is értesültem a történetéről). Jegyezze meg jól, mert sok igazság van benne: „Ki nem állhatom a hazugságot; valóságos gyötrelmem rám nézve; és valóban feltűnő, hogy mai napság mily sok ember — mond igazat, mikor — barátjai hibáit bírálja!“

Hatalmas egy mondás, csak meg kell érteni. Figyelni kell a választóvonalakra és észreveheti az ugrást, ide-oda: pessimismus, optimismus.

Hogy miért mondom én el magának? Meglátja. Emlékezzék arra a szépségesen szép lányra! Tizenhat éves volt és okos. Valóságos tünemény. Jól tudom, hogy irigykedtek maguk rá. Boszura gondoltak. A boszút az ön nőtestvére hajtotta végre, aki egyszer föltre híván, így szólt: „Olyan nagyon tetszik maguknak az a lány? Nos, hát a napokban együtt voltunk fürdőben és akkor láttuk, ennek a lánynak testi hibája van, az egyik lába nem olyan, mint a másik.“

Ezt mondta az ön nőtestvére és oreája

a diadal pirosságában égett. Nos, rá tudja már alkalmazni a fennebbi mondást? Hisz ön ügyes, ön asszony!

Oh, örök asszony! Te veled népesülnek be a történelem lapjai. Sötét lapjai! Igaza van Schumannak: „Az asszony chaos, melyből a világ ered.“

Éva öngyűlöletétől Humbertné asszonyig mily változatos felvonulás! Béke és háboru; élet és halál; gyönyör meg kinszenvedés fakadt a ti csókos öleléstek nyomában! Mert a férfi gyilkol, hazát árul, gyalázatba megy, csak az asszonynak kívánságát teljesíthesse. Egy csók, egy mámoros éjszaka vágya kifordítja a férfit önmagából. Ha szép ruha, piros kalap, selyem meg karcsu cipő kell — sikkaszt, lop, rabol, mindent megtesz az ember.

Mi hát az asszony? A Talmud azt mondja: „Az asszony folyton magán hordja összes fegyverzetét.“

Ez az tehát! A két nemnek a harca. A nőnél mindig ott a fegyver, szeméből nyilat küld és a fegyvertelen férfi meghajol, elbukik, áldoz a szeretet oltáránál!

S tán csak a szép nő? ... Szép!?

mérgezésnél veszedelmes álomba merül, légzési központja megbénul és soha többé fel nem ébred — meghal.

Ha az ember állandóan, bár keveset is iszik, akkor a szervezetben maradandó elváltozások fejlődnek ki, időlt alkohol mérgezésbe esik és élete megrövidül. Nem szükséges ehhez, hogy valaki nagymennyiségű alkohollal éljen, csekély mennyiségben éven keresztül naponta élvezett alkohol is előidezi a krónikus alkoholizmust és megrövidíti az emberi életet.

Lássuk csak a krónikus alkoholizmus körképét: kisebb-nagyobb gyomor és bélzavarok után gyomortágulás fejlődik ki; a gyomor- és bélből a szesz a májba jut, annak szövetét izgatja, gyulladáshozza, a májsejteket elsorvasztja, végül a máj megkeményedik, felenyire zsugorodik; vérkeringési zavarok támadnak, folyton növekvő vérpangás indul meg, hasvízkórba esik és az ember menthetlenül rövid idő alatt elpusztul. Máskor szivizomzatát támadja meg az alkohol és a beteget az alkoholos szivbaj öli meg; a szív ugyanis megnagyobbodik, kitágul; vagy az ütőerek elkeményednek, szakadékonnyá válnak (arteriosklerosis) s így ha az agyban megrepednek, gutaütést, ha a szív fölmondja a szolgálatot, szívszélhűdést és ha pangás jön létre, hosszas vízi betegséget okoznak.

Az alkohol sorvasztja a veséket is, súlyos vesebajok kuforrása, gége, légső, hörgurut okoz, elhízásnak, köszvénynek, cukorbetegségnek sokszor a szülője. Különösen az idegrendszert pusztítja; már csekély adagok bénítják a szellemi működést, az itélőképességet, a megfontolást, az erkölcsi érzéket. Bűnös hajlamok, alantós ösztönök súlyos ideg és elmebajok okozója; izmok reszketése idegek gyulladása, üldöztetési téveszmék, csöndes elbutulás, örvényes követi az agyvelő időlt alkoholos mérgezését. A delirium tremens rettegett ellensége minden szokványos iszákos embernek.

Az alkoholos hallucinációs zavartság veszedelme is ismeretes a részegeseknél, mely sokszor néhány nap vagy hét alatt meggyógyul; fokozatos szellemi hanyatlás, ingerlékenység, mérgeztetési és hűtlenségi

esirák az alkoholos embert veszélyessé teszik már akkor, amikor még sokan normálisnak tartják. Az ilyen periodikus muló és időközönként visszatérő elmeegyenségnek beillő elmezavaros állapot sok szerencsétlenségnek, családi tragédiának, egyéni romlásnak lett már okozója, előidézője — és sajnos, hogy hazánkban a törvények lanyha alkalmazása folytán — az ilyen állapotú embereket csak akkor teszik gondnokság vagy intézeti kényszerhelyzetbe, ha az egyén szociális vagy közbiztonsági crimért követ el. Hány szegény család vagyona, életbiztonsága lett volna idejében való törvényes preventív gondoskodás által megmentve!

Sok ember látóideget sorvasztja és idővel megvakítja. Németországban 1899-ben az összes vakok 40 százaléka az alkoholizmus áldozata volt.

Bódítólag hat az asszociatív gondolkodásra, az emlékezőtehetségre, akaratnyilvánításra, a gyakorlati munkára, a lelki működésre stb.

Ezek volnának főbb vonásokban az alkohol hatásai a szervezetre: ritka erős szervezeti ember legyen az, kit vénségig az alkohol lábáról le nem vesz, a gyöngébb szervezeti idő előtt elpusztul, még az olyan is, aki talán sohasem volt részeg, de állandóan szeszszel élt és akinek szervezetébe belopódzkodott az alkohol krónikus kórsága!

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXIX. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Én, mikor a szépről esik szó, nem tudok szabadulni Kant mondásától: „Szép az, ami érdek nélkül tetszik.“

Van-e ilyen nő? Asszony, kinek királynői teste, habfehér válla, nyaka van, apró lába és tüzes szeme, lehet-e az, hogy érdek nélkül tessék nekünk, a „teremtés urai“-nak a „teremtés remeke“? Nem, ugy-e nem, édes, angyali Lisette?

De mégis! Á mi szerelmünk tiszta, égi tiszta volt. Volt, ismétlem. Mert hiszen maga azt mondta, hogy már nincs irni valója hozzám. Jól van, kis Lisette! Ön elfeledi azokat a bohó, kedves szókat, miket pici, kagylófülébe sugtam azon a lány hullámszerű, nyári estéken. Jó, feledje el, mint ahogyan én elfelejtettem már akkor, mikor még maga hitt bennök.

Utaink szétváltak, ez a szobámban töltött idő próba volt, kibírom-e. Eddig kibirtam. Maga is kibirta. Szívemben megelégedettség lakik, legyen az ön szive is megelégedett. „Boldog, ki feledni tudja, mi visszahozhatatlanul veszve van.“ Igaz. Én ezt belátom és alkalmazkodom. Most könnyű. De később! Később, ha mint madár a kalickájából, én

is kirepülök szobafogságomból. Pedig kimegyek. Ki kell mennem, még mielőtt az egy év letelik. Nem bírom tovább.

Az idő teszi ezt. Március 21-ével a tavasz köszöntött be. És tavasz ébredésével oly édes a természet ölen, a szabad levegőn mozogni.

Kimegyek tehát és elvesztem a fogadást. Ön megnyerte. Kerhet szive kívánsága szerint — bármit. Én tudom, mit kívánna... De kívánhat mindent, csak azt az egyet nem lehet! Ez gát. Szent, eltéphetlen bilincsek, melyeket önnek tisztelni kell. Én tisztelni fogom mindhalálig.

Látom a kérdést szép homlokán!
??

Igen, akkor is. Koporsóig. Mért? A Talmudot idézem megint: „Ne főzz azon edényben, melyben társad főzött!“ Érti? Ha nem, akkor se feleljen rá, mert személyesen fogunk már találkozni, addig is röviden megmagyarázom, mit jelent. Azt jelenti: ne végy feleségül özvegyet, vagy elvált asszonyt!

A Talmudot fogom követni.

Viszontlátásig üdvözli barátja:

Faludi Oszkár.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H i r e k.

Szabad lyceum. Mult vasárnap a szabad lyceumban dr. Pataj Sándor adott elő, de nem mint előre jeleztük, a nép, hanem a nők jogáról. Előadása a nőkérdés irodalmának alapos ismeretéről tett bizonyítást s a nők jogaiért küzdő apostolok eszméit és bizonyítékait nemcsak szorgalmas méheként lelkiismeretesen összehordotta, s az egyéni meggyőződés bevétel behatóan méltatta, hanem a tárgy iránt való érdeklődést és figyelmet egy gourmet causeurhoz méltó, finoman élezett aperçuvel mindvégig lekötötte. Csodálatos azonban, hogy a feminizmus en vogue levő kérdései oly gyér közönséget vonzottak, pedig dr. Pataj Sándornak, a feminizmus radikális bajnokának előadásán kellemesen szórakozva okulhattak volna.

Jegyzőválasztás Militicsen. A militicsi községi képviselőtestület folyó hó 27-én délután töltötte be Szemző Károly, a hódási járás érdemes főszolgabírája elnökle alatt üresedésben volt jegyzői állást, melyre a 11 pályázó közül egyhangulag Maár József, cservenkai aljegyző választotta meg. Szemző Károly főszolgabíró szíven hordja járása minden egyes községének szellemi és anyagi jólétét, Maár személyében olyan ügyvezető, munkás s példaadó embert nyert a község, akivel teljesen meglehet elégedve.

Szabad lyceum. Vasárnap, 1906. évi április hó 1-én d. u. 5 órakor a városháza dísztermében Prokópy Imre felső keresk. isk. tanár tart előadást. Az előadás tárgya: A színeszet és színpad történetéből. Az előadás ingyenes s mindenkinek szól. Jegyek nem adatnak ki.

Eljegyzés. Horváth József, városi tisztviselő eljegyezte Ónody Ilonka kisasszonyt Zomborban.

Kegyuri ülés. Zombor sz. kir. város róm. kath. kegyuri bizottsága 1906. évi április hó 1-én délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az egyházmegyei főhatóság leirata az 1906. évi költségelirányzat jóváhagyása tárgyában. 2. A városi tanács átirata a párbér behajtása iránt teendő intézkedések tárgyában. 3. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának határozata a szt. János kápolna telek után kirótt birtokváltási illeték leirása tárgyában. 4. A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság végzése 428 kor. 40 fillér és 560 korona illeték és járulékaik bekebelezése tárgyában. 5. A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság végzése Gruits Vladimirnak a róm. kath. iskolaalap elleni zálogjog törlése iránti ügyben. 6. A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság végzése Tuna Gusztáv elleni végrehajtási ügyben zálogjog törlése tárgyában. 7. A róm. kath. iskolaszék javaslata a polgári leányiskola beállításával felmerülő épületfenntartási költségek tárgyában. 8. A m. kir. pénzügyigazgatóság végzése a róm. kath. egyházközségnek temetkezési célokra átengedett ingatlanainak adómentesítése tárgyában. 9. Az egyháztalálkozó betérjeszti az 1905. évi zárszámadásokat. 10. Az egyháztalálkozó betérjeszti Hornyák János misealapító levelét. 11. Az egyháztalálkozó betérjeszti Raics Gergely misealapító levelét. 12. Az egyháztalálkozó betérjeszti Maró József gyepmester számláját. 13. Az egyháztalálkozó betérjeszti a temetőföldekről szóló haszonbérszerződéseket. 14. A róm. kath. tanítók és tanítónők kérvénye drágasági pótlék iránt. 15. A magyar asfalt-részvénytársaság ajánlata a róm. kath. temetőnél végzendő járda-burkolás tárgyában.

A színészetet kedvelő közönség figyelmébe. A jelenleg körünkben időző szerb színtársulat, hogy a magyar színházlátogató közönségnek is alkalmat adjon művészi képességeinek bemutatására, április 4-én, szerdán, másodszer hozza színre Sardou Victoriennek híres drámáját: Toscát, a társulat starjával, Markovits Milka asszonnyal a címszerepben. E bérletszűnetes előadásra a jegyek az előadás napján Karakásevits Milivoj könyvkereskedésében válthatók meg.

Villanyvilágítás. Zombor sz. kir. város villanyvilágítási bizottsága folyó évi március hó 31-én (szombaton) délután 3 órakerült tart, melyen tárgyalás alá kerül: A szűkebb körű bizottság jelentése a nagyterem csillárjainak és fali karjainak beszerzéséről és a középületekben berendezett lámpatestekről; a magyar Siemens-Schuckert cégnek számlája a középületekben berendezett villamosvezetésekről és jegyzéke az olajfogóra vonatkozó egységekről; Hollós József szakértő értesítése a végleges felülvizsgálat határidejéről; a törvényhatósági bizottság határozata az ivlámpák szaporításáról, valamint a bizottság elnökének előterjesztése a lámpák felgyújtási idejének megállapításáról.

A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Radványi Ernő újvidéki ügyvédet, Újvidék székhellyel, az ügyvédek lajstromába iktatta.

A választói jog adóalapja. A belügyminiszteriumhoz napról-napra érkeznek kérdések a központi választmányoktól, hogy a III. oszt. kereseti adó alapján jogosult választók miként vétessenek fel, mivel az 1874. és 1899 évi törvények akként intézkednek, hogy a választói jogosultság az előző évi adó után állapítandó meg. A törvényen kívüli állapot miatt azonban ezt az adót sem lehetett kivetni. A belügyminiszternek e tárgyban valamennyi központi választmányhoz intézett szükségrendelete szerint a III. oszt. kereseti adónál és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a választói jog megállapításánál az 1904. évben fizetett adó veendő alapul.

Halálozás. A zentai függetlenségi párt elnöke, dr. Keceli Mészáros Géza f. hó 25-én hosszas szenvedés után meghalt.

Kenderkikészítő iskola. A Bács-Bodrog megyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a földmívelésügyi minisztertől Bácskában munkások kiképzésére szolgáló mintakendergyár és iskola föllállítását fogja kérni. Vármegyénkben tavaly három szövetkezeti kendergyár létesült s folyton újak vannak keletkezésben és ez teszi szükségessé szakértő munkások folytonos kiképzését.

Szabad liceumi előadás Apatinban. F. évi március hó 10-én az apatini szabad liceumi egyesület élvezetes estét, Uránia előadással kapcsolatos fölolvasást rendezett. Dr. Thim József egészségügyi tanácsos, az „Alkoholizmus ellen” címen tartott előadást. A szabad előadást nagy érdekléssel hallgatta a kiváló közönség. Az előadó színes festésű ábrák és rajzokkal szemléltette az alkohol káros élet-tani hatásait és következményeit; bemutatta az egész magyar alkoholos irodalmat és az alkoholelles italkat. — Utána Ruper és Czinkler mérnökök vetített képekkel illusztráltak az alkoholelles mozgalmat és az alkohol káros következményeit. — Az érdekes előadás éjfélig tartott és a közönség lelkes köszönetet szavazott az előadónak, valamint Schmausz Endre ny főispánnak, kinek buzgólkodása teremtette meg Apatinban a szabad liceumnak immár országiszerte virágzó üdvös intézményét. — Az érdekes fölolvasást lapunk más helyén közöljük.

Megjutalmazott cseléd. Báro Vojnich István birtokán mint gazdasági cseléd 30 évig szolgált Koresok András Hosszu, becsületes szolgálatáért a földmívelési miniszter diszoklevéllel és 100 korona aranypénzzel jutalmazta meg. A diszoklevelet és a pénzt a topolyai járás főszolgabírája, Császár Péter báró Vojnich István és az összes gazdasági személyzet előtt szép beszéd kíséretében adta át. A kitüntetett meghatottan mondott köszönetet.

Egy 48-as honvéd halála. A már is nagyon kis számra fogyott 48 as öreg honvédeknek a mult héten gyászuk volt. Öreg trombitásuk, Rácz György Baján meghalt. A 79 esztendő trombitás a 48 as honvédek minden kivonulása alkalmával fujta az indulót. Ez idén március 15-én már nem volt a csapat élén, mert már akkor küzdött a halállal. Rácz György Perzel Móric tábornok kedvelt trombitása volt. Az öreg 14 ütközetben vett részt és négyszer sebesült meg.

Névmagyarosítás. Dr. Braun Károly zentai ügyvéd vezetéknevét „Biro“-ra, Póllák Zsiga szabadkai lakos pedig „Pál“-ra változtatta át belügyminiszteri engedéllyel.

Dunai malmok veszedelme. Folyó hó 26-án éjjel Baján óriási szélvész dühöngött, amely egy kikötött dereglyét lánccárol elszakított és a dunai malmok közé csapta oly erővel, hogy 10 malmot leszakított horgonyáról. A molnároknak és a segítségükre siető halászoknak sikerült 9 malmot elfogni és lehorgonyozni, de a tizediket, amely a víz sodrába került, nem érhették el. A megszókött malmot tegnap Mohács alatt fogták ki és szállították vissza Bajára.

Amerikában kivégzett újvidéki. Köhler Fülöp újvidéki asztalos mintegy 2—3 év előtt Amerikába vándorolt ki, hogy anyagi sorsát megjavítsa. Ide érkezett tudósítások szerint jól is ment a sora, de állati ösztöntől elragadtatva, erkölcsellenes merényletet követett el egy 7 éves kis leányon, amiért halálra ítélték. E halálos ítéletet a mult napokban hajtották végre, még pedig villamos áram segítségével.

Tolvaj cseléd. Szücs Julis nevű rovtu multu esetéd, akit a rendőrség Baja város területéről kitiltott, hogy oda visszatérhessen, egy bajai illetőségű férjet fogott magának. De alig hogy visszatért, a mult héten már két szegény cselédleányt az összes ruháit ellopta, aztán Bácsalmásra szókött, ott elszegődött cselédnek és gazdáját lopta meg. Azzal Almásról Szabadkára szókött, hol a csendőrség elfogta és átkísérte Bajára.

Rabló vendég. Kozma Kálmán Deutsch Zsigmond szabadkai birtokosnál kocsis volt. Kézhez kapván heti bérét, egy társával mulatni ment. Koresmárol koresmára jártak. Délután 4 óraker társa meghívta magához ebédre, ahol folytatták az ivást este 7 óráig. Kozma ivás közben észrevette, hogy társa átadta a pénzt anyósának, Varga Eleknének. Midőn hét óraker hazaindult, az öregasszony kísérte ki, hogy bezárja utánna az ajtót. Alig értek ki a konyhából, midőn Kozma megragadta Varga Eleknét és pénzt követelt tőle. Az öregasszony védekezett, mire Kozma földre teperte és kesével felhasította a szoknyaszébet, melyből 8 korona 20 fillért rabolt el. Tegnapeelőtt állott ezen tettéért a szabadkai esküdtbírótság előtt, amelynek elnöke Szerdahelyi Sándor volt. A vádlottat, aki ittasságával védekezett és semmire sem akart emlékezni, dr. Kupcsai Bernát védte. A vádlottat az esküdtek igazmondása alapján a kir. törvényszék 8 hónapi fogházra ítélte. A védő semmiségi panaszt jelentett be.

Korcsmai verekedés. Karácsonyi Antal asztalos és Schmidt Péter fodrász Újvidéken a futtakai utcában összeszólalkoztak, aminek eredményeképen Karácsonyi Schmidtet areulütötte. A történet után Karácsonyi be-tért a Weisz-féle kávéházba. Schmidt meggyaláztatásáért bosszút forralt és magával híván egy pár jóbarátját, Karácsonyi felkeresésére indult. A Weisz-féle kávéházban rátaáltak és a gyanutlanul ülő embert megtámadták és megverték. A támadóknak egyike kesével mellbe szúrta. Állapota nem veszélyes.

Hírek Perosiról. Perosi Lorenzo, a papmaestro, akiben a modern egyházi zene újáteremtőjét látják a muzsikuskok s akitől a zombori polgári kaszinói dalárda is adott elő egy háromszólamu misét (A-dur), most Lisz-szabonban időzik, hogy eldirigálja komor és nagyszerű oratoriumait, a Krisztus feltámadását és a Mózeset. Most egy nagy szimfonikus zenekari hangversenyt fejezett be, de még nem állapotott meg, hogy hol fogja előadatni.

Hamis aranypénzek. Folyó hó 24-én hajnalban Szegeden letartóztattak egy Veszin Vása nevű segédjegyzőt, mert kiderült, hogy hamis 20 és 10 koronás aranyakat készített és az egész Délvidéket elárasztotta velök; az utóbbi hónapokban Újvidéken, Oravicán, Resicán és a horvát községekben feltűnő sok 5 koronás, 10 és 20 koronás aranypénzeket hoztak forgalomba. A horvátországi csendőrség szigorú nyomozást indított és többeket letartóztatott, akik a pénzhamisításban részesek voltak. A csendőrség azután megtudta, hogy a pénzhamisítók feje, Veszin Vása Szegeden tartózkodik. A ruvénai járásbírótság távirati uton hívta föl, hogy azonnal jelenjen meg a ruvénai helyettes vizsgálóbírósnál, ámde Veszin nem tett eleget a fölhívásnak. Erre értesítették a szegedi rendőrséget, hogy figyelje meg Veszint. A rendőrség néhány napi kutatás után kiderítette, hogy Veszin Vása állandóan horvát és szerb parasztokkal érintkezik, olykor pedig napokig távol van a lakásától. Folyó hó 23-án a horvátországi, krediseri járásból két csendőr érkezett Szegedre, hogy Veszint elfogja. Civilruhába öltöztek és elmentek a Répás-utca 26. számú házba. A csendőrök az udvarban várták Veszint, aki hajnal felé ment haza, ahol a csendőrök letartóztatták s a rugdalózó embert a rendőrségre vitték. Reggel kihallgatták. Veszin tiltakozott fogva tartása ellen, mert ártatlan. Tagadása azonban mit sem használt, s átadták a ruvénai járásbírósnak.

Értesítés. A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1906. április hó 8-án napján d. e. 9 óraker a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

Közgazdaság.

A szobanövények igényessége.*

A növények is ép úgy, mint más élő teremtmények, csak úgy képesek életüket fenntartani, illetve növekedni és virágozni, ha a megfelelő tenyésztési tényezők akadálytalanul és kellő mértékkel jutnak hozzájuk. A növények növekedéséhez szükséges legfontosabb tényezők a következők: a talaj, a levegő, hő, nedveség és világosság. Eme tényezők nélkül a növények nem növekedhetnek s ezen tényezők szoros kapcsolatban vannak egymással úgyannyira, hogy az egyik a másik nélkül alig érvényesülhet.

Számot is vet eme fontos tényezőkkel minden növénytermelő; a mezőgazda a talaj és a helyi éghajlati viszonyok tekintetbe vételével állítja fel gazdasági rendszerét; a kertész pedig mindig a szerint rendezkedik be, amilyen növényeket termelni akar. És amint az általános mezőgazdaság keretében vannak növényfajok, amelyek a nehezebb kötöttebb, vagy viszont a könnyebb vagy lazább talajt kívánják, a melegebb vagy hidegebb éghajlat alatt teremnek jól, azonképen a szorosabban vett kertészethez tartozó növények között is vannak olyanok, amelyek igényessége különböz. Így vannak pl. az ugynevezett melegévi növények, amelyek a meleg, páratelt levegőt s inkább a könnyebb talajt kívánják, viszont vannak aztán olyanok, melyek az alacsonyabb hőmérséklettel is megelégszenek, a talajban, úgy egyéb más dolgok tekintetében nem nagyon válogatósak.

Eunek az alapján tesz a kertész különbséget a növények között s osztja azokat külön csoportokba.

Igy vannak meleg, mérsékelt és hideg üvegházi növények. De aztán különböznek

* Mutatvány szerzőnek „A szobanövények ápolása” című sajtó alá kerülő munkájából.

abban is a növények, hogy az egyik fajta csak egy vagy két évig, a másik pedig több évig is eláll; valamint abban is különbség van, hogy az egyik növényfélék csoportja keményebb állományu szervezettel bír, lassabban növekedik, a másik ellenben puhább, fűnemű állományu s aránylag gyorsan növekedik.

Hogy tehát a kertész — legyen az akár hivatásos vagy csak virágkedvelő — ha sikerrel akarja termelni, ápolni virágait a kertben, üvegházban, vagy a szobában, mulhatlanul szükséges, hogy ismerje növényeit abból a szempontból is, hogy milyenek azok igényessége a különböző tenyésztési tényezőkkel szemben.

A dolognak ez az oldala a hivatásos kertészre nézve nehezebb, mert sok a faj és féleség s mindig merülnek fel újabb növények, amelyekkel kísérleteznie kell; ellenben a virágkedvelőnek, aki legtöbbször csak a szoba ablakába helyezheti kedvenceit, inkább csak az általános dolgokat kell ismernie, hogy munkáját siker koronázza; mert csakis olyan növényeket kap kézhez, amelyek a szobába alkalmasak s melyeket a kertész a „szobanövény” jelzővel szokott ellátni. Amaz általános dolgok között, amelyeket a virágkedvelőnek ismernie kell, elsősorban említendő a növényeknek a hő iránti igényességüket. Különböféle hőmérsékletű, illetve éghajlat alól származó növényféléket nagyon bajos egy és ugyanazon szobában tenyészteni, sikerrel ápolni, főképen télen, amikor a szoba legtöbbször tulfűtetik, hogy csak egy példát is említsek, a tulfűtet vagy meleg, száraz szobában álló azálea már a tél elején pergeti bimbóit, sőt sokszor leveleit is, ennek csak a mérsékelt meleg szoba felel meg természetének.

A hőmérséklet után a nedvesség, vagyis a növényeknek a víz iránti igénye az, mely fontos szerepet játszik a növény életében; a tárgy fontosságára való tekintettel azonban erről más alkalommal egy külön cikkben szólok.

A növényeknek a világosság iránti igényessége sem kiesnyilendő; mert a világosság a napfény a növények szerveire bontó hatást gyakorol; az alak s szín fejlődését nagyon befolyásolja, mint ilyen szintén elsőrendű tényezője a növény életének.

Emez itt rövidesen említett főbb tényezőknél kívül még sok kisebb rendű körülmények is vannak, melyek ismerete kívánatos, de melyeket kellő körültekintéssel fokozott mértékkel felismer minden olyan virágkedvelő, aki szeretettel s kellő érzéssel ápolja kedvence virágait.

Cséser Gyula.

Szerkesztői üzenetek.

G. Gy. Millits. Értesítésért őszinte köszönet.

HIRDETÉSEK.

419. sz./kig. 1906.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Felsőkaból községben üresedésben levő gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk; sajátkezűleg irt pályázati kérvények kellően felszerelve **f. évi április hó 15-éig** alulírott községi előljárásnál nyújtandók be.

Szerb nyelv bírása szükséges.

Javadalom: évi 480 korona, ruha és felszerelés.

Felsőkaból, 1906. március 20-án.

Szagheiszter János, Millits Milos,

jegyző. 2-1 bíró.

Házeladás.

Dob-utca 8. szám alatti új házamat szabad kézből eladom.

Özv. Thurszky Jenőné.

Ház vagy háztelek megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Husvételi sonkák nagy raktára

Bogdán István

hentesáru üzletében, Zrínyi-utca (az önszegélyzével szemben).

Ajánlja saját készítményű kitűnően pácolt füstölt sonkáit (utánzott kassai)

legjutányosabb árban,

Ugyszintén mindenféle füstölt húst, szalonnát, legfinomabb felvágott és zsiradék árúit legolcsóbb napiár és pontos kiszolgálás mellett.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

414. szám 1906.

Pályázat.

Bácsordas községben egy 540 korona készpénzfizetéssel egybekötött gyalogrendőri állás megüresedvén, ezen állásra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket *folyó évi április hó 10-ik napjáig* alulírott előljárásghoz adják be.

A ruházatot a megválasztott rendőr köteles beszerezni, a felszerelést pedig a község adja.

Bácsordas, 1906. március hó 24-én.

2-1

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG.

Ritka alkalmi vétel!**Villanyos csillár kiállítás.**

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK
a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN

Bámulatos olcsón!

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll.

Urak részére mindennap délig, kedden és szombaton délután is.

Hölgyek részére hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 órától, diákok részére kedden délután.

Gőzfürdőjegy 1 kor.
Kádfürdőjegy 1 K 20 fil.

Diákjegy 40 fillér, mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe. *—15

Telefon a fürdőben.

Eladó takarmányrépa

Circa 1000—1200 mm. egészséges **takarmányrépa** — métermázsánként 1 koronáért — a szondi vasuti állomáshoz szállítva **eladó.** 6—2

Levélcim: **özv. Szuppek Béláné Szond** (Bácsmegeye).

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!
Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Cim:
Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok. *—24

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda: Felső-Segesd. Somogy megye.

Legszebb és legfrissebb VIRÁGOK

a legnagyobb választékban, a lelegegánsabb

lakodalmi, névnap, szinpad, csokrok, a legimpozánsabb babér-, pálma- és virágkoszorúk,

valamint mindennemű

virágkosarak, asztal, valamint virágdiszek,

legszebben és legjutányosabban üzletben kaphatók.

NAETER LUJZA

cégtulajdonos:

SPLIHÁL KÁROLY

cs. és kir. udvari virágkereskedés. 13—9

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 7.

*

Vidéki megrendelések gondosan, pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbid 26.— K.

Legjobb minőségű római szemcsés carbid 30.— K.

Árak 100 kg. tiszta súlyért, tehát csomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes csomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvétel ellenében, pénztári engedmény és minden levonas nélkül.

Szállítunk legkitűnőbb rendszerű acetylenkészülékeket és teljes acetylen-világítási berendezéseket is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52—19

BUDAPEST, V., Váci-körút 26/a.

A G R A R I A

KERJEN

MINDEN

GAZDA

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcim:
AGRARI A
Budapest, Váci-ut 2.

52—15

A G R A R I A

Meghívó.**Az első moholi fogyasztási szövetkezet
rendes közgyűlését**

1906. évi április hó 5-én délelőtt 8 órakor Szlavkovits Márkó ur iskolater-
mében fogja megtartani, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság előterjesztése az 1905. év zárszámadásáról a felügyelő-bizottság jelentésével és a felmentvény megadása.
 2. Az igazgatósági tagok megválasztása.
 3. A felügyelő-bizottság felerészének megválasztása.
 4. Az igazgatóság javaslata a szövetkezeti kocsmá helyiségének kibővítése iránt.
 5. Szövetkezeti ügyész választása.
 6. Netaláni indítványok.
- Moholon, 1906. évi március hó 25-én.

Az igazgatóság.**Vagyon.****Mérleg-számla.****Teher.**

Kézpénzkészlet:				
a) boltüzletben	384.38			
b) italmérési üzletben	2022.21	2406.59		
A szövetkezet követelése egye- seknél		935.44		
Árukészlet leltár szerint:				
a) boltüzletben		8419.91		
Felszerelés 10% leírás után:				
a) boltüzletben	157.89	1578.90		
b) italmérési üzletben	57.24	572.42	1936.19	
A szövetkezet háza		1600		
		15298.13		
				16935.08

Kiadás.**Veszteség- és nyereség-számla.****Bevétel.**

Felszerelésből való 10% leírás:				
a) boltüzletben	157.89			
b) italmérési üzletben	57.24	215.13		
Adó:				
a) boltüzletben	102.92			
b) italmérési üzletben	103.98			
c) fogyasztási adó	207.45	414.35		
Fizetések:				
a) boltüzletben	1699.95			
b) italmérési üzletben	581.09	2281.04		
Fuvardíjak:				
a) boltüzletben	491.59			
b) italmérési üzletben	205.27	696.86		
Más költségek:				
a) boltüzletben	334.21			
b) italmérési üzletben	347.49	681.70		
Tűzbiztosítás		66.70		
Iroda:				
a) boltüzletben	38.07			
b) italmérési üzletben	2.95	41.02		
Utí költségek:				
a) boltüzletben		145.94		
b) italmérési üzletben				
Kamat:				
boltüzletben		242.72		
		4791.46		4791.46

Moholon, 1905. december hó 31-én.

Raduláski Andrija s. k., elnök. **Potkovits Pál s. k.,** könyvelő. **Potkovits Szvetiszlav s. k.,** üzletvezető. **Neslty Omer s. k.,** pénztárnok.

Igazgatóság:

Vulelity Gyóka s. k., **Milutinovity Szleva s. k.,** **Konyevity Ráka s. k.,** **Kovácsev Toma s. k.**

Mégvizsgálta és helyesnek találta. — Moholon, 1906. évi március hó 25-én.

Felügyelő-bizottság:

Drágin Áca s. k., elnök. **Tyority Szima s. k.,** alelnök. **Matity Ilja-Pantin s. k.,** **Matity Damjan s. k.,** **Vulelity Mihvoj s. k.**

Bogoszavilyevity Milan s. k., **Kovácsev Jóca s. k.,** **Gyorgyev Szeván s. k.**

A zombori kir. törvényszék elnökétől.

467/eln. 1906. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék és ennek területén levő kir. járásbíróknál alkalmazott hivatalosok részére 1906. évben szükséges egyenruházat szállításának biztosítása végett alulírt kir. törvényszéki elnök részéről ezennel árlejtés hirdettetik.

Ezen árlejtés és zárt ajánlati tárgyalásra alulírt kir. törvényszéknél (Bács-Bodrog vármegye megyeháza balszárny I-ső emelet 16. sz. szoba) leendő megtartására a határidő **1906. évi április hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki.

Árlejtezni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár (325 korona) 5% át vagyis a jelen esetben 16 kor. 25 fillér bánatpénzt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kir. törvényszék elnökének kezébe letenni.

A szállítás elnyerése iránt netán beadandó zárt ajánlatok a bánatpénzzel felszerelve s szabályszerűen kiállítva — melynek azt is kell tartalmaznia, hogy ajánlatot tevő az árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti — az árlejtés megkezdésének órájáig a kir. törvényszék elnökségénél nyújtandók be.

A zárt ajánlatok felbontását követőleg szóbeli ajánlat nem tehető és a szóbeli ajánlatok kihirdetése a zárt ajánlatok felbontását okvetlenül megelőzi.

A szállításra megállapított feltételek naponta délelőtt 9—11 óráig a kir. törvényszék elnökségénél megtekinthetők.

Zomborban, 1906. évi március hó 26-án.

Dr. Eperjesy Béla,
elnök.

Versenyárgyalási hirdetés.

A szépliget (Gajdobra) róm. kath. hitközség emeletes iskolaépületet emel-
tet kántortanítói lakkkal, mely építkezés foganatosítása céljából **folyó évi április hó 17-ére** nyilvános árlejtést hirdet. Kikiáltási ár 83809.06 K. Az árlejtezők tartoznak 10% bánatpénzt letenni. Az árlejtés a plébánián fog megtartatni délelőtt 10 órakor a fent jelzett napon.

A tervek, a költségvetés és árlejtési feltételek a plébánián naponként betekintheők.

Szépliget (Bácsmegye), 1906. évi március hó 26-án.

Drach Antal,
plébános.

863. sz. 1906.

Árverési hirdetmény.

Csonoplya község előljárói részéről közhírré tétetik, miszerint a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 1 darab számfelteti tenyészképes bika **folyó évi április hó 2-án** nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Miről árverezni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés jelzett napon d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Csonoplya, 1906. március 26-án.

Deák Andor, jegyző. **Kopping Adám,** bíró.

A zombori kereskedelmi és iparbank

ezennel közhírré teszi, hogy a csanopolyai műút mellett, a Sáponya-dűlőben fekvő **210 holdas birtokát parcelláztatja.** Ezen birtoktest 165 hold szántóból és 45 hold kaszálóból áll.

Minden parcella 2 katasztrális holdból áll, amelyek egyenként vagy tömegesen adatnak el. A vevő a vételárból legkevesebb 200 koronát készpénzben, a ~~maradék~~ egyik fele után 5%, a másik fele után 6% kamatot tartozik fizetni.

Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.

8-8

1388/1906.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Mátételke községben ujonan rendszerezett, illetve leköszönés folytán megüresedett községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonkénti előleges részletekben kifizetendő 120 korona évi készpénz és a szülésnél teljesített segédkezésért 2 kor. díj.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi április hó 20-ig** ayujtsák be.

Bácsalmás, 1906. március 22-én.

Szűtrély Lipót,
főszolgabíró.

2-2

Eladó rózsafák!

Saját tenyésztésű oltott rózsafák válogatott fajtákban **április 20-ától** kezdve eladók Zombor város kertészetében.

A rózsafák már most megtekinthetők s előjegyzéseket elfogad

Csérer Gyula,
városi kertész, Zombor.

3-2

Eladó ház.

Zomborban a Zöldkert-utca 2. sz. alatti ház igen előnyös feltételek mellett eladó. A beépített terület 329 m², melyben 4 szoba (42¹/₂, 36·9, 26, 20·8 m²), 1 fürdőszoba (13¹/₂ m²), 1 nyári és 1 téli konyha, 1 éléskamra, 1 csukott folyosó, 1 mosó és füstölő konyha, fásszín stb. van. Az udvar parkozott, a kert gyümölcsös. Az utca kövezett. A fürdőhöz mindig rendelkezésre áll a meleg víz. — Bővebb értesítést ad a tulajdonos, **Roediger Lajos.**

3-1

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fil.

Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-2

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

Z O M B O R B A N

A V Á R M E G Y E P A L O T Á J Á B A N.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK